

روش زیست اجتماعی

نیرو و اراده از آن جدا نشدنی مردم است. از آنجائی که در همزیستی بین افراد جامعه در داخل کشور، و با مردم کشورهای دیگر در خارج، موارد بسیاری پیش می آیند که افراد بتنهائی از عهده انجامش بر نمی آیند، و انجام کار بصورت دسته جمعی و بدون رسم و قاعده تباهی زیاد در بر دارد و چه بسا که ناممکن باشد، لذا این اراده مردم است که بوسیله این قانون اساسی بخشی از نیرو و اراده خود را تحت شرایط منشور در و بوسیله این قانون اساسی برای مدت معین و تحت شرایط معین، بمنظور انجام و اجرای امور محوله مردم، به عده ای منتخب و مستخدم تفویض کنند تا این افراد مکلف و مأمور در انجام منظورهی مردم تحت نظارت آگاه و مداوم مردم، و بنحو احسن موفق باشند. این نیروی تفویض شده همیشه از سوی مردم قابل باز پس خواست هست.

اصل یکم

تعریف مظاهر ایران

ایران کشوری است مستقل و متشکل از تعدادی استان. هر استان در داخل و برای مردم آن استان، حکومتی دارد آزاد و مستقل، با قانون اساسی خود برای اداره امور مردم آن استان. همه قوانین استان ها تابع این قانون اساسی هستند.

بخش یکم

تعریف مظاهر کشوری

ماده ۱ پرچم و آرم ملی: پرچم سه رنگ سبز و سفید و سرخ با نشان شیر و خورشید شمشیر در دست در زمینه سفید مدت مدیدی مظهر استقلال ایران بوده و در تمام مراجع جهانی چنین شناخته شده است. بنا بر این پیشنهاد می شود که این پرچم بار دیگر بعنوان مظهر استقلال ایران برگزیده شود. و یا، در صورت تصویب اکثریت مردم ایران، نشان شیر و خورشید با شمایل سیمرخ جایگزین شود.

ماده ۲ سرود ملی: سرود ملی آوای انسجام دهنده ای است که احساسات میهن دوستانه مردمان مختلف کشور را هم آهنگ می کند. صداقت سرود ملی در صراحت آن بوده که با بهره گیری از چاشنی های فرهنگی و قومی و بر انگیختن حس میهن دوستی، عامل اتحاد و همبستگی ایرانیان خواهد بود. بنا بر این سرود ای ایران، سروده زنده یاد گل گلاب بعنوان سرود ملی پیشنهاد می شود.

ماده ۳ زبان رسمی ایران: زبان پارسی دری، زبان رسمی و دولتی ایران است و در همه آموزشگاه های کشور به آن آموزش می شود. سواى زبان پارسی، آموزش زبان انگلیسی و یا یک زبان غربی دیگر اجباری است و در استان ها زبان محلی نیز باید آموزش شود.

بخش دوم

تعریف مظاهر آدمی

ماده ۱ اصل برابری همه مردم در برابر قانون: همه ایرانیان، چنان که در برابر دادگاه دادگستری پاسخگو می باشند، از مزایا و پشتیبانی های قانون نیز بروش یکسان برخوردار هستند. در این قانون برابری حقوق فردی و اجتماعی شهروندان ایرانی بدون توجه به جنسیت، نژاد، قوم، دین، مذهب، زبان، رنگ و عقیده تضمین می شود.

ماده ۲ اصل جدایی دین و مذهب از ساختار حکومت: هر گونه سلطه انحصار گرائه و یا عمومی، ایدئولوژی دین و یا مذهبی از هر نوع در ساختار حکومت و دولت ممنوع بوده و همه شهروندان ایرانی در انتخاب و یا تغییر مرام و مسلک و دین و مذهب و باور خود آزاد هستند. کشور ایران بهیچ وجه دین و یا مذهب رسمی نخواهد داشت.

ماده ۳ آزادی اندیشه و بیان و فعالیت های سیاسی: هر شهروند ایرانی، بطور انفرادی یا اجتماعی، در اندیشه و بیان آزاد است، و مجاز است در فعالیت های سیاسی شرکت داشته، حزب تأسیس کند، و یا در فعالیت حزب یا احزاب شرکت کند.

ماده ۴ آزادی و حقوق تحصیل علم و دانش: تحصیل علم و دانش برای ایرانیان تا حد ممکن آزاد و رایگان است.

ماده ۵ آزادی حقوق کار: کار کردن با اراده آزاد و انتخاب آزاد شغل، دریافت مزد منصفانه در برابر کار، و مزد مساوی برای کار مساوی، دو روز آزاد آخر هفته، و مرخصی سالیانه، و تعطیلات رسمی کشور حقوق غیر قابل انکار هر کار کن ایرانی است.

اصل دوم

ساختار حکومت

حکومت از سه نیروی کاملاً مجزا تشکیل می شود که عبارتند از: نیروی قانونگذاری، نیروی اجرائی، و نیروی دادگستری.

بخش یکم

نیروی قانونگذاری مردم ایرن به رکن دو مجلس تفویض شده که عبارتند از: مجلس شورای ملی و مجلس سنا. نشست توأم مجلس شورای ملی و مجلس سنا کنگره نامیده می شود.

ماده ۱ مجلس شورای ملی: همه لوایح قانونی بوسیله مجلس شورای ملی نوشته و ارائه می شوند (مجلس سنا فقط اظهار نظر، پیشنهاد تغییر، و و یا رد می کند). مجلس شورای ملی متشکل است از نمایندگان مردم که برای دوره ی چهار ساله انتخاب می شوند. هیچ نماینده ای نمی تواند بیش از دو دوره انتخاب شود. در نخستین نشست دوره نخست این مجلس کرسی ها بر حسب قرعه کشی به دو گروه تقسیم می شوند. دوره خدمت گروه اول در پایان سال دوم پایان می یابد. برای پر کردن کرسی ها، در محل آن حوضه انتخاباتی، انتخابات انجام خواهد گرفت، بنا بر این انتخابات مجلس هر دو سال، برای انتخاب نیمی از نمایندگان انجام و تداوم مجلس شورای ملی همیشگی خواهد بود.

ماده ۲ انتخاب شونده برای مجلس شورای ملی باید دست کم دارای بیست و پنج سال سن باشد، تبعه ایران بوده و پیش از انتخاب شدن دست کم پنج سال در حوضه انتخاباتی خود ساکن بوده باشد، و از سوی مردم محل برای آن کرسی معرفی و نامزد شده باشد. هر نماینده دارای یک رأی خواهد بود.

ماده ۳ شمار نمایندگان مجلس شورای ملی بر حسب تعداد جمعیت استان ها خواهد بود. باین ترتیب که برای هر دویست هزار جمعیت یک نماینده انتخاب خواهد شد.

ماده ۴ هر وقت که بدلیلی یکی از کرسی های مجلس خالی می شود، ساتراپ آن استانی که کرسی اش خالی شده دستور انتخابات صادر خواهد کرد تا آن کرسی پر شود.

ماده ۵ مجلس شورای ملی سخنگوی مجلس و سایر مقامت رسمی مجلس را انتخاب می کند و تنها مجلس شورای ملی می تواند این نمایندگان انتخاب شده را از مقام معزول کند.

ماده ۶ مجلس سنا: قوانین ارائه شده از سوی مجلس شورای ملی را مطالعه کرده و در آن ها اظهار نظر، پیشنهاد تغییر و یا آن ها را رد می کند. مجلس سنا متشکل است از یک سناتور برای هر پانصد هزار نفر جمعیت در استان. در صورتی که جمعیت استانی کمتر از پانصد هزار نفر باشد، آن استان یک سناتور خواهد داشت و برای هر کرسی بالای نیم میلیون و کمتر از یک میلیون به حساب نیم میلیون کامل تلقی خواهد شد. هر سناتور برای یک دوره شش ساله انتخاب می شود و هیچ سناتوری نمی تواند بیش از دو دوره انتخاب شود. انتخاب سناتور ها با پیشنهاد شورای عالی استان است و یا انتخاب مردم. در نخستین نشست دوره اول مجلس سنا، کرسی های مجلس سنا بر حسب قرعه کشی به سه گروه تقسیم می شوند. دوره خدمت گروه اول در آخر سال دوم پایان می یابد و دوره خدمت گروه دوم در آخر سال چهارم، و گروه سوم در آخر سال ششم. این کرسی های خالی بوسیله انتخابات پر خواهند شد و از آن پس یک سوم کرسی ها هر دو سال یک بار به انتخابات خواهند رفت. کرسی های خالی ناشی از استعفاء و یا هر دلیل دیگر بوسیله رکن قانونگذاری استان مربوطه بلافاصله از طریق انتخابات استثنائی برای مدت مابقی تا اولین انتخابات آینده پر خواهند شد.

ماده ۷ انتخاب شونده به مجلس سنا باید دست کم سی و پنج سال عمر را تمام کرده باشد، تبعه ایرن باشد، پیش از انتخابات دست کم پنج سال در حوضه انتخاباتی خود سکنی کرده باشد، و از سوی شورای عالی حوضه و یا مردم برای این کرسی معرفی و نامزد شده باشد. هر سناتور یک رأی دارد. معاون پادشاه رئیس مجلس سنا خواهد بود ولی بدون حق رأی و فقط در مواردی که آراء سنا مساوی تقسیم شده باشند، براس شکست تساوی حق رأی خواهد داشت.

ماده ۸ مجلس سنا مقامات رسمی خود را انتخاب خواهد کرد. در موارد غیبت رئیس مجلس سنا، رهبر اکثریت وظایف او را انجام می دهد.

ماده ۹ مجلس سنا تنها مرجعی است که می تواند پادشاه و سایر مقامات ارشد حکومت را محاکمه، و در صورت لزوم، او را معزول کند. در چنین جلسات، ریاست جلسه با ریاست دیوان عالی کشور خواهد بود. در دیگر موارد دادرسی برای مقامات پائین تر نیز مسئولیت با مجلس سنا است و در تمامی نتایج، امر عزل نهائی است و قابل پیگیری در مراجع دیگر نیست. برای حکم عزل رأی دو سوم سناتورها لازم است، با این فرض که مجلس در نشست رسمی بوده و اکثریت برای تشکیل و ادامه کار مجلس وجود داشته باشد.

ماده ۱۰ روز انتخابات سراسری کشور تعطیلات آخر هفته اول ماه مهر است.

ماده ۱۱ نخستین نشست مجلس شورای ملی و مجلس سنا سه هفته پس از انتخابات خواهد بود.

ماده ۱۲ هر مجلس به آراء انتخاب شدگان رسیدگی کرده و صحه خواهد گذاشت و یا رد خواهد کرد. نشست مجلس وقتی رسمی خواهد بود که اکثریت دو سوم حاضر باشند. اگر اکثریت تشکیل نشد، نشست حد اکثر بیست و چهار ساعت به تعویق خواهد افتاد.

ماده ۱۳ صورت جلسات مجلس شورای ملی، مجلس سنا و کنگره، بطور کامل باید در دسترس و در معرض افکار عمومی قرار گیرند.

ماده ۱۴ نمایندگان هر مجلس برای خدمتی که انجام می دهند، از خزانه داری کل کشور، مواجب قانونی دریافت خواهند کرد. مقدار مواجب از سوی مجلسین پیشنهاد خواهد شد و پس از تصویب در نشست مشترک و توشیح پادشاه قانون خواهد شد.

ماده ۱۵ نمایندگان مجلس شورای ملی و مجلس سنا، در هر دوره نمایندگی، مصونیت پارلمانی دارند، مگر در موارد خیانت به کشور، جنایت، و یا جرایم بزرگ.

ماده ۱۶ هیچ نماینده ای نمی تواند در هر دو مجلس کرسی داشته باشد، و یا در خارج از مجلس در دستگاهی چه دولتی و چه شخصی مشغله ای، مگر در حوضه انتخاباتی خود و بعنوان مشاور در شورای عالی، و آن هم بدون دریافت موجب و یا مزدی اضافی. هیچ نماینده ای به هیچ مقامی نمی تواند منصوب شود، بجز آن چه که مراسم و شمول پارلمانی لازم می داند.

ماده ۱۷ هر لایحه ای پس از این که از سوی مجلسین تصویب می شود، برای امضاء به پادشاه فرستاده می شود. اگر پادشاه آن لایحه را امضاء کند لایحه قانون می شود. چنانچه پادشاه امضاء نکند، و همچنین به مجلس برگرداند، پس از ده روز آن لایحه قانون است. ولی اگر با اعتراض کتبی به مجلسی که آن لایحه را صادر کرده برگرداند، آن مجلس اگر نتواند با اکثریت دو سوم آراء آن لایحه را تثبیت کند لایحه رد شده است. اگر مجلس شورای ملی توانست با دو سوم اکثریت آراء لایحه را تثبیت و به مجلس سنا بفرستد و مجلس سنا هم با دو سوم اکثریت لایحه را تثبیت کند، لایحه احتیاج به امضاء پادشاه نخواهد داشت و با دو سوم اکثریت آراء هر دو مجلس لایحه قانون می شود.

ماده ۱۸ اعلان جنگ از وظایف کنگره می باشد. پادشاه برای تصویب این امر اقدام به دعوت کنگره می کند.

ماده ۱۹ چاپ اسکناس و ضرب سکه با تصویب کنگره قانونی می شود.

ماده ۲۰ کنگره برای دفاع از حق هنرمندان، نویسندگان، کاشفین، و مخترعین باید قانون وضع کند.

ماده ۲۱ کنگره برای ایجاد داسراهای پائین تر از دیوان عالی کشور در سطح کشور قانون می گذارد.

ماده ۲۲ تصویب قوانین جزا از وظایف کنگره است.

ماده ۲۳ کنگره برای ایجاد، تصلیح، تجهیز و تربیت نیروهای مسلح دفاعی قانون می نویسد و بودجه تهیه می کند.

بخش دوم

وظایف نیروی اجرائی دولت به پادشاه و هیئت وزراء تفویض می شود.

ماده ۱ پادشاه و جانشین پادشاه از سوی مردم برای مادام العمر (انتهای هفتاد و نه سالگی) و یا تا زمانی که توانائی خدمت دارد انتخاب می شوند. این مقام در هیچ خانواده ای موروثی نیست و بهترین فرد مقبول مردم ایران، چه زن و

چه مرد، به این مقام انتخاب می شوند.

ماده ۲ نامزدهای پادشاهی و نیابت پادشاهی از سوی احزاب، و یا شوراهای عالی استانی، دانشگاهی، دیوانی، نظامی، مشاغل، و یا خود مردم به دستگاه انتخاباتی معرفی می شوند. برای معرفی هر نامزد از سوی حزب و یا شورای عالی استان، روش داخلی این مؤسسات برای انجام این امر به کار برده خواهند شد. ولی در امر نامزد مستقل مردم، دست کم امضاء یک در صد انتخاب کنندگان حوضه انتخاباتی آن نامزد لازم است تا نام چنین نامزدی در رقم نامزد های این مقامات گنجانده شود.

ماده ۳ انتخابات در سراسر کشور و در یک روز معین انجام می گیرد و دست کم اکثریت پنجاه در صد آراء باضافه یک رأی برای انتخاب شدن لازم است. در صورت زیاد بودن تعداد نامزدها و نائل نشدن هیچ یک به پنجاه در صد اکثریت آراء، پادشاه و معاونش از مابین سه نفر حائزین اکثریت بوسیله انتحاب درجه دوم به رأی مردم انجام می گیرد در انتخابات نهائی، برگزیده مردم برای عمر یا زمان توانائی پادشاه منصوب می شود. دست کم یک سال پیش از پایان دوره خدمت پادشاه زمان، پادشاه آینده باید انتخاب شود.

ماده ۴ روز انتصاب پادشاه و جانشین پادشاه چهار هفته پس از نخستین نشست مجلسین در آن سال می باشد.

ماده ۵ شرایط نامزد شدن به مقام پادشاهی و نیابت پادشاهی از این قرار است: نامزد، چه زن و چه مرد، باید در ایران به دنیا آمده باشد، تبعه ایران باشد، دست کم چهل و پنج سال عمر را تمام کرده باشد، و پیش از انتخاب شدن به پادشاهی دست کم پانزده سال در ایران زندگی کرده باشد.

ماده ۶ در موارد عزل پادشاه، پیشنهاد کنگره و رأی مردم، یا استعفاء از آن مقام، یا ناتوانی او در انجام وظیفه، و یا مرگ، معاون پادشاه وظایف پادشاهی را بعهده می گیرد و مجلس شورای ملی، با پیشنهاد پادشاه جدید، فردی را به معاونت انتخاب و منصوب می کند. این جانشین منصوب تا انتخابات آینده کشوری در این مقام باقی می ماند و در آن انتخابات جانشینی از سوی مردم انتخاب می شود. در صورت عزل، استعفاء، ناتوانی در انجام وظایف، و یا مرگ توأم هر دو پادشاه و معاون پادشاه، سخنگوی مجلس شورای ملی، تا نخستین انتخابات کشوری، به سمت پادشاهی منصوب می شود و مجلس شورای ملی پیشنهاد پادشاه جدید یک معاون انتخاب و منصوب می کند، و این افراد تا زمان رفع ناتوانی و یا تا انتخابات آینده در این سمت ها خدمت خواهند کرد.

ماده ۷ پادشاه و معاون پادشاه از خزانه کل کشور مواجبی دریافت خواهند کرد. این مواجب از سوی کنگره معین شده و در دوره خدمت تغییراتش با کنگره است. در این دوره خدمت هیچ در آمد دیگری از هیچ دستگاهی نخواهند داشت و شغل یا کرسی و یا مقام دیگری را عهده دار نخواهند بود، و از هیچ بابی دستمزد نخواهند گرفت و در هیچ گونه

کارهای تجاری یا ساختمانی که در آمدی برایشان ایجاد کند شرکت نخواهند کرد.

ماده ۸ پادشاه و یا معاون پادشاه معزول نمی توانند دیگر بار انتخاب شوند.

ماده ۹ اگر پادشاه منتخب پیش از روز انتصاب فوت کند، جانشین پادشاه منتخب پادشاه خواهد شد و سومین نامزد پادشاهی که بیش از دیگران رأی داشته برای زمان موقت، تا انتخابات آینده کشوری، به مقام جانشین پادشاه منصوب خواهد شد. اگر هم پادشاه و هم جانشین پادشاه منتخب فوت کرده باشند، سخنگوی مجلس شورای ملی بعنوان پادشاه موقت و رئیس مجلس سنا بعنوان جانشین پادشاه موقت به این مقام ها منصوب می شوند تا در نخستین انتخابات آینده کشوری این دو مقام بوسیله رأی مستقیم مردم پر شوند. اگر بدلایلی این انتخابات تا شش ماه انجام نگیرد، ارتش ملی نیروی اجرائی را بعهده می گیرد و دستور انتخابات را فوراً صادر می کند و پس از انتخاب پادشاه و جانشین پادشاه در زمانی کمتر از شش ماه منتخبین را منصوب و خود به پایگاه ها بر می گردد.

ماده ۱۰ پیش از انتصاب به پادشاهی، پادشاه منتخب باید در پیشگاه ملت، و در برابر رئیس دیوان عالی کشور، و حضار شاهد از سوی کنگره و مردم سوگند زیر را یاد کند.

سوگند

در پیشگاه ملت شریف و سربلند ایران، من به شرافت و اصالت انسانی خود سوگند یاد می کنم که به قانون اساسی کشور وفادار و در اجرای صحیح و کامل آن کوشا باشم.

ماده ۱۱ نخست وزیر از سوی مردم برای مدت شش سال انتخاب می شود. یک فرد فقط دو بار می تواند به این مقام انتخاب شود. نامزدهای مقام نخست وزیری بوسیله احزاب، شوراهای عالی استانی، دانشگاهی، دیوانی، نظامی، و یا خود مردم به دستگاه های انتخاباتی معرفی می شوند. برای معرفی از سوی حزب و یا یکی از شوراهای عالی روش داخلی آن مؤسسه ها برای انجام این امر بکار برده می شوند. ولی در امر نامزد مستقل مردم دست کم امضاء ده در سد انتخاب کنندگان حوزه انتخاباتی لازم است تا نام چنین نامزدی را در رقم نامزدها بگذارد.

ماده ۱۲ شرایط نامزد شدن برای مقام نخست وزیری از این قرار است: فرد، چه زن چه مرد، باید متولد ایرن باشد، تبعه ایران باشد، دست کم چهل و پنج سال عمر را تمام کرده باشد، و دست کم پانزده سال از زندگی بالغ را در ایرن کرده باشد.

ماده ۱۳ انتخابات نخست وزیر در روز انتخابات کشوری انجام می گیرد و برای انتخاب شدن یا باید بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) رأی عمومی را دارا باشد و یا دست کم سی در صد (۳۰٪) آراء عمومی و اکثریت آراء عمومی دست کم

سیزده استان را. نخست وزیر بوسیله مجلس سنا می تواند معزول شود. در صورت عزل، استعفا، ناتوانی در انجام وظیفه و یا مرگ، پست خالی در انتخابات آینده کشوری بوسیله انتخابات از سوی مردم پر می شود. تا پر شدن کرسی بوسیله انتخابات، پیشنهاد پادشاه و توافق کنگره، یک نخست وزیر موقت منصوب می شود. این پست موقت و انتصاب به آن فقط برای شش ماه است.

ماده ۱۴ نخست وزیر فرماندهی کل نیروهای نظامی ارتش ملی و مستقل را خواهد داشت و همچنین فرماندهی گارد ملی استان ها در زمانی که از سوی حکومت تحت بسیج باشند.

ماده ۱۵ نخست وزیر حق اعطای عفو دارد، مگر در موارد عزل از سوی مجلس.

ماده ۱۶ نخست وزیر با رأی و موافقت مجلس سنا می تواند قرار دادهای بین المللی ببندد، سفیر معین کند، وزرای وزارتخانه ها را برای توافق به مجلس سنا معرفی کند، قاضی های صالح برای دیوان عالی کشور و دادگاه های پائین تر برای توافق به مجلس سنا معرفی کند، و همچنین معرفی رؤسا و مدیران دوایری که رسم انتخاب و انتصاب آن ها در این قانون مشخص نشده بعهده نخست وزیر است.

ماده ۱۷ پادشاه در دوره تعطیل مجلس سنا، کرسی های خالی شده سنا را می تواند برای موقت، تا اولین انتخابات کشوری، بوسیله انتصاب پر کند.

ماده ۱۸ نخست وزیر، دست کم سالی یک بار، باید بیلان امور کشور را به کنگره و مردم ایرن گزارش بدهد و برنامه های پیشنهادی خود را برای مطالعه، طرح ریزی، تهیه و تصویب لوایح لازم به مجلسین تقدیم کند و از کنگره درخواست انجام کار کند و فرمان های انتصاب تمام افسران و صاحب منصبان کشور را صادر کند.

ماده ۱۹ پادشاه سفیرها و نمایندگان دول خارجی را می پذیرد، نخست وزیر منتخب را منصوب می کند، از سوی مردم و برای مردم مواظب و مراقب است که تمام قوانین در تمام موارد و در حق همگان بطور یکسان و برابر اجراء شود.

ماده ۲۰ پادشاه و جانشین پادشاه و نخست وزیر و سایر رؤسا و مدیران غیر نظامی کشور پس از اتمام مراسم قانونی بازرسی مجلس سنا، بدلائل خیانت به مملکت، رشوه خواری و یا رشوه دهی، و یا دیگر جنح بزرگ، و پس از اثبات جرم، بوسیله مجلس سنا معزول می شوند.

ماده ۲۱ نیروی اجرائی فاقد وزارت دادگستری است و مراتب دادخواهی را بوسیله مدعی العموم در دادسراهای نیروی دادگستری انجام می دهد.

بخش سوم

نیروی دادگستری به دیوان عالی کشور و دادسراهای پائین تر که بوسیله مجلسین کشور و حکومت های استانی بنیانگذاری شده اند تفویض می شود.

ماده ۱ دیوان عالی کشور از نه قاضی که برای مادام العمر منصوب می شوند تشکیل شده است.

ماده ۲ قاضی های دیوان عالی کشور و دادسراهای پائین تر، از سوی پادشاه برای تصویب به مجلس سنا معرفی می شوند. مجلس سنا، پس از بررسی، اگر مورد قبول واقع شدند، برای عمر به کرسی مربوطه منصوب می کند. در صورت رد قاضی از سوی مجلس سنا، پادشاه قاضی دیگری برای بررسی و انتصاب به سنا معرفی می کند؛ و این جریان ادامه پیدا می کند تا کرسی مربوطه پر شود.

ماده ۳ قضات باید چهل سال سن داشته و تبعه ایران باشند، کانون وکلا بر ضد آن ها اتهامی وارد ندانند، و در دانش قضائی آن ها تردیدی نباشد.

ماده ۴ قضات دادسراهای پائین تر نیز طبق مواد بالا معرفی، انتخاب و منصوب می شوند.

ماده ۵ قضات دیوان عالی کشور و دادسراهای پائین تر در دوره خدمت از خزانه کل کشور و یا خزانه داری استان مربوطه مواجب مقرر دریافت می کنند و این مواجب در دوره خدمت تقلیل نخواهد یافت.

ماده ۶ صلاحیت دیوان عالی کشور نظارت بر تطابق قوانین مصوبه است با مواد قانون اساسی، و تمام موارد قانونی که طرف اختلاف ممالک خارج و یا استان ها هستند.

ماده ۷ صلاحیت دادسراهای پائین تر شامل خواهد بود بر: تمام قوانین این قانون اساسی و اموال معقول و منقول، قوانین کشوری، قراردادهای داخلی و خارجی که بسته شده و خواهند شد، تمام سفرا و وزراء، مشاورین و رؤسای نیروهای اجرائی و قانونگذاری، موارد ساحلی و دریائی، اختلاف بین استان ها و اهالی استان دیگر، بین اهالی استان های مختلف، بین مردم یک استان در موارد اموال در استان دیگر، و بین استان و یا اهالی استان با کشور خارجی و یا اهالی آن ها.

ماده ۸ کلیه دادرسی ها با حضور هیئت منصفه انجام می گیرد. مگر در موارد عزل انتخاب شدگان بوسیله مردم.

تمامی دادرسی ها در استان هائی انجام خواهد گرفت که جرم و خلاف در آن محل واقع شده باشد.

اصل سوم

رابطه بین استان ها به قرار زیر مقرر می گردد

ماده ۱ استان ها باید قوانین، مقررات و روش های دیگر استان ها را محترم و قابل اجراء بدانند. مجلسین در موارد لازم، با وضع قوانین مورد احتیاج امکانات لازم را در این باره ایجاد خواهند کرد.

ماده ۲ اهالی هر استان از مواهب و امتیازات استان های دیگر برخوردار خواهند بود.

ماده ۳ هر فردی که در استانی مرتکب جنایت یا جرمی شود و برای اجتناب از جزا از آن استان بگریزد، استانی که او به آن جا فرار کرده، به خواست استان نخست، آن مرتکب را به استانی که صلاحیت دادرسی او را دارد پس خواهد فرستاد.

ماده ۴ حدود مرزی هر استان و تغییرات آن با آراء اکثریت مردم آن استان است.

ماده ۵ هر استان نیروی نظامی تعلیم دیده بنام گارد ملی خواهد داشت که زیر فرمان ساتراپ آن استان خواهند بود.

ماده ۶ هر استان دولت داخلی خود و قانون اساسی مربوطه خواهد داشت و به مرحله اجراء خواهد گذاشت. قانون اساسی استان ها بوسیله مردم آن استان نوشته و تصویب می شوند و باید با این قانون اساسی منطبق باشند.

ماده ۷ اختیاراتی که بوسیله این قانون اساسی به حکومت مرکزی تفویض نشده، از آن استان هاست.

ماده ۸ این قانون اساسی و تمام قوانین دولت مرکزی که در پیرو این قانون نوشته می شوند و تمام موافقتنامه هائی که زیر لوای دولت مرکزی نوشته شده اند و خواهند شد، قانون کشوری خواهند بود و قضات در تمام استان ها به اجرای آن متعهد خواهند بود.

ماده ۹ سناتور ها و نمایندگان مجلس شورای ملی و نمایندگان استان ها و تمامی افراد دولت و دادگستری دولت مرکزی و دولت های استان ها، با سوگند انتصاب خود، خود را به بزرگداشت و تداوم این قانون مقید می کنند.

اصل چهارم

تضمین مصونیت مردم ایران در داخل کشور

ماده ۱ مصون داشتن شهروندان ایرانی در مقابل تجاوز به خانه و مسکن، جان و مال، آزادی و اراده، اندیشه و بیان، از مسئولیت های دولت است؛ که با استفاده از تمامی توانائی و امکانات موجود از آن دفاع خواهد کرد. بدون حکم دادگاه به خانه فردی وارد نتوان شد، به وجود او و یا خانواده اش صدمه نتوان رساند، جان او و یا خانواده اش را نتوان گرفت، مال او و یا خانواده اش را نتوان ضبط کرد. احکام دادگاه ها باید با شهادت شاکی شروع شود و مورد شکایت معلوم و معین و مقرر گردد. شهادت دروغ در هر جرمی جزایش همدریف آن جرم است.

ماده ۲ هیچ شخصی را بدون دستور هیئت تشخیص مجوز نمی توان متهم به جنایت یا جرمی کرد، و یا دو بار برای یک جرم محاکمه کرد، و یا به شهادت بر ضد خود وا داشت، و یا بدون گذراندن مراسم و مراحل رسمی قانون او را محروم از مال و یا آزادی کرد، و یا اموال او را بدون پرداخت وجه عادلانه برای مصارف عمومی تصرف کرد.

ماده ۳ هیچ فردی را نمی توان بدون اتهام بیش از بیست و چهار ساعت در بازداشت نگه داشت. زندان مسلسل بعنوان بازداشت های بیست و چهار ساعته جرم و غیر قانونی است.

ماده ۴ هر متهمی باید به سرعت دادرسی شود. دادرسی باید در دادگاه محلی که جرم انجام یافته، و با حضور هیئت منصفه یا قاضی، به اختیار متهم، انجام گیرد.

ماده ۵ در هیچ دادگاهی بنام قانون حق کسی را پایمال نتوان کرد.

ماده ۶ در دادرسی های غیر جنائی حق دادرسی با هیئت منصفه محفوظ است.

ماده ۷ جریمه و جزا و ضمانت هر جرمی متناسب به همان جرم خواهد بود.

ماده ۸ اسارت و بیگاری خلاف قانون است مگر در صورت جزا برای مجرمی که جرمش در دادگان قانونی ثابت شده و حکم دادگاه مجرم را به زندان و بیگاری محکوم کرده باشد.

ماده ۹ اختیاراتی که بوسیله این قانون اساسی به حکومت تفویض نشده از آن مردم است.

اصل پنجم

مصونیت مردم ایران از گزند خارجی

مادامی که سازمان ملل متحد در شرایطی نباشد که از ملتی در مقابل گزند خارجی دفاع کند، دفاع از ملت و کشور ایران بعهده نیروی دفاعی ملی خواهد بود.

نیروی دفاعی ملی ایران متشکل است از نیروهای زمینی، دریائی، و هوائی و هر چه که در آینده لازم باشد. سازمان دهی و تدارکات این نیروها به عهده ستاد کل فرماندهی است و مجلس شورای ملی بودجه لازم را تصویب خواهد کرد.

اصل ششم

تطبیق قانون با زمان

تطبیق قانون با واقعیت زمان و مکان حکمی است که باید هر قانونی با آن بسازد. مواد قانونی که موردشان دیگر وجود ندارد باید از سلسله قوانین اجرائی خارج شوند و مواد قوانینی که موردشان پس از آخرین تدوین این قانون اساسی بوجود آمده به ردیف این قوانین افزوده شوند. مواد قانون اساسی که بوسیله رأی ملت تصویب شده فقط بوسیله رأی ملت قابل تغییر و یا حذف است.

ماده ۱ هر حوضه انتخاباتی می تواند با پیشنهاد یک رأی دهنده و تأیید رأی دهنده دوم، و با جمع آوری امضاء یک در صد رأی دهندگان آن حوضه و تقاضای کتبی، نماینده مجلس شورای ملی آن حوضه را موظف کند که تقاضای تغییر، حذف و یا اضافه کردن ماده یا موادی را در مجلس مطرح کند. مجلس شورای ملی موظف است دستور صادر نماید که این موضوع در اولین انتخابات آینده مورد همه پرسى قرار گیرد.

هر ده سال یک بار ملت ایران نسبت به حذف، اضافه کردن و یا تغییر مواد قانون اساسی رأی خواهد داد.

اصل هفتم

تصویب قانون

این قانون اساسی پیشنهادی برای این که بصورت قانون اساسی کشور قابل اجراء گردد باید در همه پرسى ملی با پنجاه در صد باضافه دست کم یک رأی به تصویب برسد.

حکومت جمهوری مشروطه

این پیش نویس قانون اساسی پیشنهادی، چنان که می بینید، در چهار چوب حکومت پادشاهی نوشته شده است. این دلیل نیست که ایرانیان خود را در بند و گیر یک نوع حکومت ببینند. چنان که در اصل مطلق نگاشته شده، انتخاب ساختار حکومت از آن ملت است. هر کس که حکومت پادشاهی را مطابق میل خود نمیداند، و میل دارد که حکومت بر اساس جمهوری باشد، با جایگزینی جمهوری مشروطه بجای پادشاهی مشروطه در قسمت نیروی اجرائی حکومت، می تواند این قانون اساسی را به قانون اساسی حکومت جمهوری تبدیل کند.

واقعیت امر این است که حکومت از آن مردم است و خدمتگذار مردم. نماد حکومت که همانا چگونگی ساختار نیروی اجرائی است با کارکرد دولت ربطی ندارد. نیروی اجرائی کارش اجراء و پیش برد کارهایی است که نیروی قانونگذاری طرحش را تهیه کرده و برای اجراء به نیروی اجرائی سپرده است.

برای تبدیل این قانون اساسی پیشنهادی از حکومت پادشاهی مشروطه به حکومت جمهوری، بخش دوم این قانون اساسی پیشنهادی را که مربوط به کارکرد نیروی اجرائی حکومت پادشاهی است، با تعریف ساختار کارکرد بخش دوم حکومت جمهوری جایگزین کنید.